Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Nr. 7. Warszawa, dnia 10 maja 1933 r. **Rok XVI.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. **Nr. 30-400** „Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu", zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.
Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Daniłowiczowska Nr. 1. Telef. 696-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 1 maja Nr. 30 Rok 1933

Poz. 258. Ustawa z dnia 17 marca 1933 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia osób wojskowych oraz funkcjonarjuszów państwowych w administracji wojskowej.

Poz. 259. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30 kwietnia 1933 r. o stowarzyszeniach akademickich.

Poz. 260. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 28 kwietnia 1933 r. o ulgach celnych na sandacze, szczupaki i leszcze.

z 4 maja Nr. 31 Rok 1933

Poz. 261. Ustawa z dnia 17 marca 1933 r. o zmianie ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska.

Poz. 262. Ustawa z dnia 17 marca 1933 r. o rozporządzeniach ostatniej woli osób wojskowych.

Poz. 263. Ustawa z dnia 18 marca 1933 r. w sprawie sprzedaży, zamiany i bezpłatnego odstąpienia niektórych nieruchomości państwowych.

Poz. 264. Ustawa z dnia 25 marca 1933 r. o oddaniu niektórych gruntów, przejętych na własność Państwa.

Poz. 265. Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o wynagrodzeniu za nieruchomości ziemskie, wypłacanem na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej.

Poz. 266. Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o konwersji niektórych pożyczek w listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego i niektórych zobowiązań wobec Skarbu Państwa na pożyczki z części kredytowej Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej.

Poz. 267. Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o uregulowaniu prawa własności gruntów, oddanych w drodze parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego.

Poz. 268. Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o zmianie ustawy z dnia 20 czerwca 1924 r. w sprawie uwłaszczenia b. czynszowników, b. wolnych ludzi i długoletnich dzierżawców w województwach: nowogródzkiem, poleskiem, wołyńskiem, wileńskiem oraz w powiatach: grodzieńskim, wołkowyskim, bielskim, białostockim i sokólskim województwa białostockiego.

Poz. 269. Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o biurach pisania podań oraz o zakazie udzielania porad prawnych i prowadzenia cudzych spraw.

Art. 1. Biuro pisania podań do władz państwowych i samorządowych może być prowadzone tylko na podstawie zezwolenia właściwej władzy, udzielonego stosownie do jej swobodnego uznania, w miarę istotnej potrzeby, zachodzącej w danej miejscowości. Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości określa okoliczności, warunkujące uznanie tej potrzeby.

Art. 2. (1) Biura pisania podań dzielą się na: a) biura pisania podań do władz administracyjnych, b) biura pisania podań do władz administracyjnych i sądowych.

(2) Zezwoleń na prowadzenie biur pisania podań do władz administracyjnych udziela starosta, a na prowadzenie biur pisania podań do władz administracyjnych i sądowych — starosta za zgodą prezesa sądu okręgowego. Zezwolenia udziela się na przeciąg lat 3.

Art. 3. (1) Zezwolenie na prowadzenie biura pisania podań może otrzymać tylko osoba, która:

a) posiada obywatelstwo polskie,
b) korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
c) nie była karana sądownie za przestępstwo przeciw Państwu, albo za zbrodnię lub występek z ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, albo za zbrodnię lub występek z chęci zysku, lub za przestępstwo z art. 9 i 10 niniejszej ustawy,
d) posiada odpowiednie kwalifikacje moralne,
e) złożyła egzamin w języku polskim, stwierdzający umiejętność poprawnego pod względem językowym sporządzania pism do władz oraz znajomość niniejszej ustawy i rozporządzeń, na jej podstawie wydanych, a także przewodnich zasad ustroju i właściwości władz administracyjnych i sądowych; rozporządzenie, przewidziane w art. 5, określa warunki zwalniania od egzaminów.

(2) Nie może również uzyskać zezwolenia osoba, której biuro zamknięto stosownie do art. 13 niniejszej ustawy, ani też osoba, skreślona dyscyplinarnie z listy adwokatów, aplikantów adwokackich lub obrońców, oraz osoba, pozba-

wiona wyrokiem sądu dyscyplinarnego prawa zajmowania urzędu państwowego bądź komunalnego.

Art. 4. (1) W biurach pisania podań, przewidzianych w art. 2 ust. 1 pkt. a), mogą być sporządzane podania do wszystkich władz i urzędów administracji państwowej, z wyjątkiem Ministerstwa Sprawiedliwości, oraz do władz i urzędów administracji samorządowej.

(2) Prośby do Prezydenta Rzeczypospolitej o darowanie kary lub jej skutków w drodze łaski, podania do Ministerstwa Sprawiedliwości oraz podania do sądów, prokuratury i wszelkich pomocniczych urzędów sądowych mogą być sporządzane tylko w biurach, przewidzianych w art. 2 ust. 1 pkt. b).

(3) Każde podanie należy zaopatrzyć wzmianką, wymieniającą biuro (imię i nazwisko właściciela, oraz adres biura), które podanie sporządziło, datę sporządzenia oraz wysokość pobranego wynagrodzenia.

Art. 5. Przepisy, dotyczące nadzoru nad biurami, sposobu prowadzenia biur, wynagrodzenia za ich czynności, jako też szczegółowe przepisy, dotyczące egzaminów (art. 3 ust. 1 pkt. e), będą wydane w drodze rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości.

Art. 6. Wzbronione jest właścicielowi biura i osobom w niem pracującym: a) działanie w zastępstwie klientów i wogóle prowadzenie ich spraw w sądach i urzędach, b) udzielanie porad prawnych, wyjąwszy przypadek, gdy trzeba wyprowadzić klienta z oczywistego błędu co do skuteczności podania lub co do właściwości władzy, do której chce skierować podanie, c) pobieranie wynagrodzenia powyżej określonego przez taksę, d) zjednywanie klienteli przez rozpowszechnianie w słowie lub piśmie wiadomości o zaletach biura i skuteczności podań w niem sporządzanych, nawet gdyby te wiadomości były prawdziwe.

Art. 7. Kto narusza przepisy art. 4 ust. 3 lub rozporządzeń o sposobie prowadzenia biur, oraz wynagrodzenia za ich czynności (art. 6 pkt. c), — podlega w drodze administracyjnej karze aresztu do miesiąca i grzywny do 1.000 złotych lub jednej z tych kar.

Art. 8. Właściciel biura, który narusza przepisy art. 4 ust. 1 lub 2, albo art. 6 pkt. a), b) lub d), podlega karze aresztu od 1 do 6 miesięcy i grzywny do 5.000 złotych. Tej samej karze podlega pracownik biura, który narusza postanowienia art. 6 z wyjątkiem pkt. c).

Art. 9. (1) Kto pisze na zamówienie podania do władz i urzędów, albo urządza lub prowadzi biuro pisania tych podań, jeśli czynności powyższych dokonywa zawodowo, a bez zezwolenia, przewidzianego w art. 2, podlega karze aresztu od 3 do 6 miesięcy i grzywny do 10.000 złotych.

(2) Przepis powyższy nie dotyczy pracowników w dozwolonych biurach pisania podań, o ile osoby te działają w obrębie biura, w zakresie uprawnień biura i zleconych przez właściciela czynności.

Art. 10. (1) Kto, nie będąc do tego upoważniony przez prawo, wykonywa zawód, polegający na udzielaniu porad prawnych albo na prowadzeniu cudzych spraw w sądach i urzędach, podlega karze aresztu od 3 do 6 miesięcy i grzywny do 10.000 złotych.

(2) Przepis powyższy nie dotyczy czynności pracowników, zatrudnionych przez poszczególne osoby lub instytucje.

Art. 11. Kto trudni się zawodowo dostarczaniem klientów dla adwokatów, notarjuszów, obrońców, biur pisania podań, albo osób, zajmujących się bezprawnie pisaniem podań lub udzielaniem porad prawnych, podlega w drodze administracyjnej karze aresztu do 2 tygodni lub grzywny do 1.000 złotych.

Art. 12. Jeśli przestępstwo, przewidziane w art. 8 — 11, wyrządziło klientowi szkodę, należy orzec na rzecz pokrzywdzonego nawiązkę w wysokości od 20 do 1.000 złotych; nie stoi to na przeszkodzie do uzyskania wynagrodzenia szkody na zasadach ogólnych, lecz tylko co do ewentualnej nadwyżki ponad orzeczoną nawiązkę.

Art. 13. (1) W razie skazania właściciela biura w myśl art. 7, 8 lub 11, można orzec zamknięcie biura.

(1) W razie skazania właściciela biura w myśl art. 9 lub 10 albo za przestępstwo przeciw Państwu, albo za zbrodnię lub występek z ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, albo za zbrodnię lub występek z chęci zysku, oraz we wszystkich przypadkach, gdy ze skazaniem jest połączona utrata praw, należy zawsze orzec zamknięcie biura.

Art. 14. Osobie, skazanej w myśl art. 8 — 11, starosta może zabronić pełnienia czynności pracownika w biurze pisania podań; w biurach, przewidzianych w art. 2 ust. 1 pkt. b), winien to uczynić na żądanie prezesa sądu okręgowego.

Art. 15. Biuro ulega zamknięciu w drodze administracyjnej: a) w razie stwierdzenia, iż właściciel nie uczynił zadość warunkom art. 3 w chwili udzielenia zezwolenia, b) w razie utraty po udzieleniu zezwolenia warunków, przewidzianych w pkt. a) i b) art. 3.

Art. 16. Dotychczas istniejące biura pisania podań zaprzestaną swej działalności z dniem 1 stycznia 1934 r, jeżeli nie uzyskają do tego czasu zezwolenia, przewidzianego w art. 2. W ciągu tego okresu podlegają przepisom rozporządzeń, wydanych na podstawie art. 5, oraz przepisom art. 4, ust. 3 i art. 6, nie podlegają natomiast ograniczeniom, wynikającym z art. 2 i 4 ust. 1 i 2.

Art. 17. (1) Osoby, które wykonywały w dniu 31 grudnia 1932 r. zawód zastępcy pro-

cesowego (agenta procesowego) na mocy § 157 ust. 4 ustawy postępowania cywilnego z r. 1877, zachowują nadal swe uprawnienia i mogą być ich pozbawione stosownie do przepisów dotychczasowych.

(2) Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości określa zastosowanie niniejszej ustawy do osób, które w dniu jej wejścia w życie trudniły się prowadzeniem cudzych spraw i pisaniem podań na podstawie § 35 ust. 3 niemieckiej ustawy przemysłowej z dnia 26 lipca 1900 r.

(3) Zachowują swe uprawnienia i mogą być ich pozbawione na zasadzie dotychczasowych przepisów osoby, upoważnione do prowadzenia agencyj publicznych na obszarze b. zaboru austrjackiego. Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy powyższe uprawnienia nie mogą być nadal udzielane.

Art. 18. Ustawa niniejsza nie dotyczy osób, należących do adwokatury, i osób, uprawnionych do wykonywania zawodu obrońcy, oraz zrzeszeń, których statut przewiduje udzielanie pomocy prawnej ich członkom — w zakresie tej pomocy.

Art. 19. Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości określi warunki zakładania i zasady działalności biur, tworzonych przez instytucje państwowe i samorządowe w celu pisania podań i udzielania porad prawnych.

Art. 20. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 21. Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy w przedmiotach, unormowanych niniejszą ustawą.

Poz. 270. Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o kartelach.

Poz. 271. Ustawa z dnia 29 marca 1933 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 12 marca 1933 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne, i w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o segregacji wierzytelności na nieruchomościach ziemskich, parcelowanych w celu spłaty uciążliwych zobowiązań.

z 6 maja Nr. 32 Rok 1933

Poz. 272. Ustawa z dnia 18 marca 1933 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zagospodarowaniu lasów państwowych.

Poz. 273. Ustawa z dnia 22 marca 1933 r. o zarobkowym przewozie osób pojazdami mechanicznemi w obrębie gminy miejskiej.

Art. 1. Na zarobkowy przewóz osób pojazdem mechanicznym na drogach publicznych (ulicach i placach) w obrębie gminy miejskiej należy, z wyjątkiem przewozów, określonych w art. 8, uzyskać koncesję.

Art. 2. (1) Koncesji udziela:

1) na zarobkowy przewóz osób pojazdem mechanicznym na drogach publicznych z wyjątkiem przypadków, wskazanych w p. 2 i 3, zarząd gminy miejskiej;
2) na zarobkowy przewóz osób autobusem w gminach miejskich, nie wydzielonych z powiatowych związków samorządowych, powiatowa władza administracji ogólnej;
3) w gminach miejskich, wydzielonych z powiatowych związków samorządowych, na zarobkowy przewóz osób autobusem przez przedsiębiorstwa, działające przy udziale kapitału państwowego, powiatowa władza administracji ogólnej a w m. st. Warszawie — Komisarz Rządu m. st. Warszawy, w obu wypadkach po zasięgnięciu opinji właściwej gminy miejskiej.

(2) Rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych ustala przypadki, w których udzielanie koncesyj przez zarządy gmin miejskich wymaga zgody powiatowej władzy administracji ogólnej, a w m. st. Warszawie—Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Art. 3. W razie wydania koncesyj w ilości nadmiernej, nie uzasadnionej miejscowemi stosunkami gminy miejskiej, wojewódzka władza administracji ogólnej może po wysłuchaniu opinji właściwej gminy miejskiej oraz Izby Przemysłowo - Handlowej wstrzymać wydawanie dalszych koncesyj.

Art. 4. Gmina miejska, nie wydzielona z powiatowego związku samorządowego, ma pierwszeństwo do uzyskania koncesji na zarobkowy przewóz autobusem na własnym obszarze przed innemi osobami, ubiegającemi się o tę koncesję.

Art. 5. (1) Prawo prowadzenia komunikacji autobusami przez gminy miejskie, wydzielone z powiatowych związków samorządowych, we własnym zarządzie (art. 8 ust. 1 p. 1) może obejmować również obszar sfery interesów mieszkaniowych gminy.

(2) Obszar ten określa właściwa władza nadzorcza.

Art. 6. Warunki, pod któremi koncesje będą udzielane, prawa i obowiązki uprawnionego, czas trwania koncesji, rodzaje i wysokość opłat, jak również przyczyny wygaśnięcia lub odebrania koncesji określa rozporządzenie Ministra Komunikacji, wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych i Skarbu.

Art 7. (1) Kto narusza przepisy ustawy niniejszej albo rozporządzeń, na jej podstawie wydanych, ulega karze grzywny do 3 000 (trzech tysięcy) zł. albo karze aresztu do 3 miesięcy.

(2) Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Art. 8. (1) Nie potrzeba uzyskiwać koncesji na:

1) przewóz osób pojazdami mechanicznemi miejskich przedsiębiorstw przewozowych w gminach miejskich, wydzielonych z powiatowych związków samorządowych, jeżeli gmina prowadzi takie przedsiębiorstwa we własnym zarządzie;
2) przewóz osób pojazdami mechanicznemi przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe" i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon";
3) Przewóz osób pojazdami mechanicznemi przedsiębiorstw lotniczych do portów i z portów lotniczych;
4) doraźne przewozy wycieczkowe, organizowane przez towarzystwa turystyczne o charakterze społecznym, które nie uprawiają przemysłu przewozowego;
5) przewóz pracowników z miejsca pracy i do miejsca pracy pojazdami mechanicznemi przedsiębiorstwa;
6) przewóz chorych pojazdami mechanicznemi szpitali, pogotowi ratunkowych, kas chorych, lecznic, towarzystw ratunkowych;
7) przewóz zwłok pojazdami mechanicznemi przedsiębiorstw pogrzebowych;
8) przewóz gości hotelowych z dworców kolejowych do hoteli i z hoteli do dworców kolejowych pojazdami mechanicznemi przedsiębiorstw hotelowych.

(2) Przewozy, wymienione w ust. 1 w p. 3, 4, 5, 6 i 8, podlegają zgłoszeniu, stosownie do przepisów, jakie wyda Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 9. Koncesja na przewóz osób pojazdami mechanicznemi, poza obszarami jednej gminy, nie uprawnia sama przez się do wykonywania zarobkowego przewozu, określonego ustawą niniejszą, jednakże nie będzie wymagana osobna koncesja na wjazd do miasta, przejazd przez miasto i wyjazd z miasta pojazdów mechanicznych, kursujących poza obszarami jednej gminy, jeśli linja przewozowa, po której odbywają się przewozy, prowadzi do miasta, z miasta albo przechodzi przez miasto.

Art. 10. (1) Osoby, które w dniu ogłoszenia ustawy niniejszej wykonywają przewóz, określony w art. 1, mogą go nadal wykonywać bez uzyskania koncesji, aż do zużycia posiadanych pojazdów, nie dłużej jednak niż przez okres dwóch lat od dnia ogłoszenia ustawy niniejszej.

(2) W ciągu trzech miesięcy po ogłoszeniu przepisów, wydanych na podstawie art. 6, i stosownie do tych przepisów powinny wszystkie osoby, wymienione w art. 1, poddać zatwierdzeniu taryfy przewozowe, a osoby, które wykonywają przewóz osób autobusem, powinny ponadto złożyć kaucję albo polisę ubezpieczeniową na zabezpieczenie roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody, powstałe wskutek wykonywania przewozu.

Art. 11. Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi Komunikacji w porozumieniu z interesowanymi ministrami, art. 7 zaś — Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 12. Ustawa niniejsza wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem województwa śląskiego, w 3 miesiące po ogłoszeniu. Postanowienia art. 10 wchodzą w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 274. Ustawa z dnia 22 marca 1933 r. o przeznaczeniu wpływów z kar pieniężnych na akcję kulturalno-oświatową i opiekuńczą na rzecz robotników.

Poz. 275. Ustawa z dnia 24 marca 1933 r. zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie.

Poz. 276. Ustawa z dnia 25 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1. W ustawie z dnia 10 grudnia 1930 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 6, poz. 32) wprowadza się następujące zmiany:

w art. 30 skreśla się wyrazy: „mieszkańcy gmin", a po wyrazie: „opłacającej" dodaje się: „w danej gminie".

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Komunikacji w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 277. Ustawa z dnia 28 marca 1930 r. o wynagrodzeniu za nieruchomości ziemskie, przejęte na własność Państwa z mocy ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o przejęciu na własność Państwa ziemi w niektórych powiatach Rzeczypospolitej.

Poz. 278. Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o uregulowaniu prawa własności gruntów, oddanych w drodze parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze województw centralnych i wschodnich.

Poz. 279. Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o opiece nad muzeami publicznemi.

Art. 1. Muzeami publicznemi w rozumieniu ustawy niniejszej są wszelkie zbiory z zakresu sztuki, kultury i przyrody z wyłączeniem bibljotek, zorganizowane pod kątem widzenia wartości naukowej, artystycznej lub pamiątkowej będące własnością:

a) Państwa,
b) samorządów oraz innych instytucyj i korporacyj publiczno-prawnych,
c) stowarzyszeń i osób prywatnych, o ile te zbiory są udostępnione dla publiczności.

Art. 2. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego sprawuje nad muzeami publicznemi opiekę i nadzór w zakresie naukowym, artystycznym, technicznym i organizacyjnym, udziela zezwoleń na założenie muzeów publicznych, wymienionych w art. 1 lit. a) i b), oraz zatwierdza ich statuty.

Art. 3. Tworzy się przy Ministrze Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Państwową Radę Muzealną, która jest organem doradczym i opinjodawczym w zakresie opieki i nadzoru nad muzeami publicznemi; organizację i zakres działania Państwowej Rady Muzealnej określa rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 4. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może rozciągnąć opiekę i nadzór w zakresie, ustalonym w art. 2, również na inne muzea, oprócz wymienionych w art. 1, na wniosek ich właścicieli.

Art. 5. Postanowienia ustawy niniejszej nie mają zastosowania do Muzeum Wojska i Wielkopolskiego Muzeum Wojska, nad któremi opiekę i nadzór sprawuje wyłącznie Minister Spraw Wojskowych.

Art. 6. Wykonanie niniejszej ustawy a w szczególności określenie—w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami — sposobu wykonywania nadzoru nad muzeami publicznemi porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie piętnastego dnia po dniu ogłoszenia.

Poz. 280. Ustawa z dnia 29 marca 1933 r. o rzeźniach z prawem wyłączności.

Art. 1. (1) Gmina miejska, posiadająca co najmniej 25.000 mieszkańców, może w drodze uchwały rady miejskiej dla całego obszaru gminy lub jego części postanowić:

a) przymus uboju wyłącznie w rzeźni, utrzymywanej przez gminę, lub w rzeźni, istniejącej na podstawie upoważnienia gminy (art. 6), wszystkich lub niektórych gatunków zwierząt;

b) przymus wykonywania wyłącznie w tej rzeźni ściśle określonych czynności, związanych z ubojem zwierząt, których zakres oznaczy rozporządzenie wykonawcze;

c) przymus korzystania wyłącznie z istniejącej przy tej rzeźni chłodni lub lodowni.

(2) Uchwała ta wchodzi w życie z chwilą uruchomienia rzeźni z prawem wyłączności, powinna być jednak podana do wiadomości publicznej co najmniej na rok przed uruchomieniem tej rzeźni.

(3) Uruchomienie rzeźni z prawem wyłączności wymaga uprzedniego stwierdzenia przez właściwą władzę (art. 7), iż rzeźnia odpowiada wymaganiom, określonym w art. 2.

(4) Postanowienia artykułu niniejszego nie dotyczą uboju, dokonywanego na potrzeby wojska w rzeźniach polowych, organizowanych również w czasie ćwiczeń wojskowych i manewrów.

(5) Skutki wprowadzenia wyłączności uboju na terenie gminy nie dotyczą rzeźni, pracujących przeważnie na potrzeby eksportu, oraz rzeźni, stanowiących własność spółdzielni rolniczo - handlowych.

(6) Postanowienia artykułu niniejszego mogą mieć zastosowanie również do tych gmin miejskich i wiejskich z ludnością mniejszą, niż wskazana w ustępie pierwszym, które uzyskają na to zezwolenie Ministra Spraw Wewnętrznych, udzielone w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 2. (1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Przemysłu i Handlu ustali warunki, którym rzeźnie z prawem wyłączności winny odpowiadać pod względem sanitarnym i technicznym, oraz przestrzegać będzie, ażeby koszty urządzenia tych rzeźni nie powodowały konieczności ustalania nadmiernych opłat za ich używanie.

(2) Ponadto rzeźnie takie winny posiadać odpowiednie chłodnie oraz zakłady do przerobu odpadków ubojowych.

Art. 3. Wysokość opłat za używanie rzeźni z prawem wyłączności winna być określona tak, aby opłaty te nie przekraczały kosztów utrzymania rzeźni i urządzeń z nią związanych, oraz kosztów amortyzacji i oprocentowania kapitału zakładowego. Wysokość tych opłat podlega zatwierdzeniu władzy, uprawnionej do zatwierdzania budżetu danej gminy.

Art. 4. Gmina obowiązana jest wynagrodzić osobom, posiadającym rzeźnie na obszarze gminy, który, stosownie do art. 1, objęty zostanie prawem wyłączności, udowodnione rzeczywiste szkody, powstałe przez wprowadzenie wyłączności (art. 1).

Art. 5. (1) Osoby, wymienione w art. 4, winny zgłosić swe roszczenia do właściwej władzy (art. 7) w czasokresie, oznaczonym w art. 1 ust. 2, pod rygorem utraty prawa do tych roszczeń.

(2) O roszczeniu rozstrzyga właściwa władza (art. 7), po wysłuchaniu opinji powołanej

przez siebie komisji szacunkowej. Skład i sposób powołania komisyj szacunkowych określa Minister Spraw Wewnętrznych.

(3) Strona, niezadowolona z decyzji władzy rozstrzygającej o roszczeniu, może w ciągu dni trzydziestu od dnia doręczenia decyzji udać się na drogę sądową.

Art 6. (1) Do założenia i prowadzenia rzeźni z prawem wyłączności gmina może w drodze uchwały rady gminnej upoważnić inną osobę, np. udzielić koncesji.

(2) Wzajemny stosunek w tej sprawie pomiędzy gminą a upoważnioną osobą reguluje umowa, której postanowienia nie mogą przeczyć zasadom ustawy niniejszej. Umowa taka winna zawierać przepisy o postępowaniu w sprawie zmiany wysokości objętych umową opłat za używanie rzeźni.

Art. 7. (1) Uchwały, wymienione w art. 1 i 6, oraz umowa, wymieniona w art. 6, wymagają do swej ważności zatwierdzenia przez właściwego wojewodę, z którym współdziała w tym zakresie wydział wojewódzki (izba wojewódzka) z głosem stanowczym, a w m. st. Warszawie— przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

(2) Władze, wymienione w ust 1, są również władzami właściwemi w rozumieniu art. 1 ust. 3, art. 5 i 10.

Art. 8. Winny naruszenia obowiązku, ustanowionego na podstawie art. 1, ulegnie w trybie administracyjnym karze aresztu do trzech miesięcy oraz grzywny do 3.000 zł. lub jednej z tych kar.

Art. 9. (1) W razie naruszenia obowiązku, ustanowionego na podstawie art. 1 pkt a), należy obok kary orzec przepadek mięsa na rzecz tej gminy, której prawo wyłączności zostało naruszone.

(2) Celem zabezpieczenia przepadku władza administracyjna może mięso tymczasowo zająć i, jeżeli nie powinno być w myśl obowiązujących przepisów zniszczone, może je sprzedać.

Art. 10 (1) Czynne w dniu wejścia w życie ustawy niniejszej rzeźnie gminne w miejscowościach, w których obowiązuje już przymus uboju, uznane będą za rzeźnie z prawem wyłączności w rozumieniu niniejszej ustawy, jeżeli odpowiadają warunkom, o których mowa w art. 2, lub dostosują do tych warunków swoje urządzenia w terminie, oznaczonym przez władze, określone w art. 7.

(2) Postanowienia powyższe dotyczą również rzeźni, istniejących z upoważnienia gminy (koncesjonowanych) w miejscowościach, wymienionych w ustępie poprzednim, w granicach i na czas, ustalony umową koncesyjną.

Art. 11. Ustawa niniejsza nie narusza postanowień prawa przemysłowego.

Art. 12. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 13. Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem województwa śląskiego, i wchodzi w życie w trzydzieści dni po dniu ogłoszenia. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w sprawach, unormowanych tą ustawą, w szczególności:

a) ustawa z dnia 18 marca 1868 r. w sprawie urządzenia rzeźni publicznych z prawem wyłączności (Zb. u. pr. str. 277) w brzmieniu ustawy z dnia 9 marca 1881 r. (Zb. u. pr. str. 273) i ustawy z dnia 29 maja 1902 r. (Zb. u. pr str. 162);

b) postanowienia b. Rady Administracyjnej z dnia 3/15 stycznia 1867 r. (Zb. Przep. Adm. Kr. Pol. Wydz. Spr. Wew. cz. V t. III wyd. 1868 r.), dotyczące uprawnień gmin do zakładania i utrzymywania rzeźni z prawem wyłączności.

Poz. 281. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 kwietnia 1933 r. o częściowem wykonaniu ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa.

Poz. 282. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 kwietnia 1933 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie zwolnienia niektórych instytu yj kredytowych od obowiązku składania rękojmi przy przetargu nieruchomości.

Poz. 283. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 12 kwietnia 1933 r. o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 22 lipca 1932 r. o wprowadzeniu obowiązku legalizacji nowych, naprawianych i sprowadzanych z zagranicy niektórych rodzajów narzędzi mierniczych przed przeznaczeniem ich do sprzedaży lub oddaniem do użytku.

Poz. 284. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 12 kwietnia 1933 r. o wprowadzeniu obowiązku legalizacji taksometrów nowych, naprawianych i sprowadzanych z zagranicy.

z 8 maja Nr. 33 Rok 1933

Poz 285. Ustawa z dnia 25 marca 1933 r. o orderze wojennym „Virtuti Militari".

Poz. 286. Oświadczenie rządowe: z dnia 6 kwietnia 1933 r. w sprawie złożenia przez Danję dokumentu ratyfikacyjnego konwencji, dotyczącej wskazywania wagi na ciężkich przesyłkach przewożonych na statkach, przyjętej jako projekt dnia 21 czerwca 1929 r. na XII Sesji Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów, a podpisanej w Genewie dnia 15 sierpnia 1929 r.

Poz. 287. Oświadczenie rządowe z dnia 6 kwietnia 1933 r. w sprawie złożenia przez San Domingo dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji w sprawie wieku dopuszczania dzieci do pracy w rolnictwie, przyjętej jako projekt dnia 16 listopada 1921 r. w Genewie na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 288. Oświadczenie rządowe z dnia 6 kwietnia 1933 r. w sprawie złożenia przez San Domingo dokumentu ratyfikacyjnego konwencji w sprawie określenia najniższego wieku dopuszczania dzieci do pracy przemysłowej, przyjętej jako projekt dnia 28 listopada 1919 r. w Waszyngtonie na Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 289. Oświadczenie rządowe z dnia 6 kwietnia 1933 r. w sprawie ratyfikacji przez San Domingo międzynarodowej konwencji, określającej najniższy wiek dopuszczania dzieci do pracy w marynarce, przyjętej jako projekt dnia 9 lipca 1920 r. w Genui ns Ogólnej Konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy Ligi Narodów.

Poz. 290. Oświadczenie rządowe z dnia 12 kwietnia 1933 r. w sprawie zwinięcia i otwarcia niektórych punktów przejściowych na polsko-niemieckiej granicy.

z 10 maja Nr. 34 Rok 1933

Poz. 291. Układ archiwalny między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Austrjacką, podpisany w Wiedniu dnia 26 października 1932 r.

Poz. 292. Oświadczenie rządowe z dnia 13 kwietnia 1933 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Układu Archiwalnego między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Austrjacką, podpisanego w Wiedniu dnia 26 października 1932 r.

Poz. 293. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 4 kwietnia 1933 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o likwidacji mienia byłych rosyjskich osób prawnych

---

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

---

z 1 maja Nr. 100 Rok 1933

Poz. 119. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 1933 r. w sprawie zgłaszania list kandydatów na ławników i zastępców ławników sądów pracy i sądów okręgowych.

Poz. 120. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 kwietnia 1933 r. w sprawie mianowania radcy do Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie.

z 2 maja Nr. 101 Rok 1933

Poz. 121. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 kwietnia 1933 r. w sprawie uzupełniającego powołania przez zrzeszenie gospodarcze radcy do Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie.

z 4 maja Nr. 102 Rok 1933

Poz. 122. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 123. Zarządzenia o nadaniu Krzyża Niepodległości z Mieczami, Krzyża Niepodległości i Medalu Niepodległości.

z 5 maja Nr. 103 Rok 1933

Poz 124. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 14 kwietnia 1933 r. o zmianie statutu Wielkopolskiej Izby Rolniczej.

z 6 maja Nr. 104 Rok 1933

Poz. 125. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 27 kwietnia 1933 r. w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na obszarze województwa wołyńskiego na rok służbowy 1933/34.

Poz. 126. Instrukcja Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 20 kwietnia 1933 r. o przeprowadzaniu oceny filmów pod względem wartości artystycznej i kształcącej.

Na podstawie § 81 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 listopada 1932 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu celem wykonania ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 937), zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przy Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego działa Komisja Oceny Filmów.

§ 2.

Zadaniem Komisji jest ocena filmów, dozwolonych do wyświetlania publicznego, pod względem ich wartości:
a) artystycznej, b) kształcącej.

§ 3.

Członkami Komisji są urzędnicy Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, powołani przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Do oceny filmów, wymagających znawstwa w dziedzinach specjalnych, będą zapraszane w charakterze rzeczoznawców osoby z poza Komisji lub nawet z poza Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 4.

Przewodniczącym Komisji jest urzędnik wyznaczony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 5.

Do obowiązków Przewodniczącego Komisji należy: ogólne kierownictwo i nadzór nad pracami Komisji oraz ustalenie liczby i wyznaczanie członków Komisji i rzeczoznawców do oceny filmów.

§ 6.

Ocenę filmu przedstawia członek Komisji na piśmie. Jeśli film jest oceniony przez kilka osób, uzgadniają one swe opinje i ocenę potwierdzają swemi podpisami. W razie zgłoszenia przez jedną z tych osób uzasadnionego pisemnie votum separatum rozstrzyga sprawę Przewodniczący Komisji.

§ 7.

Filmy, nastręczające szczególne zagadnienia, mogą być podawane ponownej ocenie wobec tej samej lub zmienionej komisji.

§ 8.

Ocena jest dokonywana na wyraźną prośbę strony, która w podaniu winna wyraźnie wyszczególniać, czy chodzi o ocenę ze stanowiska artystycznego czy kształcącego.

§ 9.

Ocena filmów pod względem ich wartości **artystycznej** winna uwzględniać; kompozycję, tematykę, scenarjusz, montaż, technikę zdjęć, reżyserję, grę aktorów i ewentualnie udźwiękowienie filmu.

§ 10.

Ocena wartości **kształcącej** filmu obejmuje ocenę ze stanowiska wartości poznawczych i wychowawczych.

§ 11.

Rezultatem oceny filmu może być:
a) uznanie go za „artystyczny",
b) odmowa takiej kwalifikacji,
c) uznanie go za „kształcący",
d) odmowa takiej kwalifikacji.

§ 12.

Treść oceny winna być przesłana w najkrótszym czasie Ministerstwu Spraw Wewnętrznych celem wystawienia stosownej legitymacji; do czasu urzędowego podania oceny do wiadomości strony jej treść jest tajemnicą urzędową.

§ 13.

Badanie filmów dla wydania ocen pod względem ich wartości: a) artystycznej, b) kształcącej, będzie dokonywane łącznie z badaniem filmów przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych celem dopuszczenia ich do wyświetlenia publicznego.

Terminy i miejsca, w których będą dokonywane badania filmów, ustala Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, zawiadamiając o tem Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Zawiadomienia o terminach i miejscach badania filmów mogą być uskuteczniane zarówno w drodze pisemnej, jak i telefonicznej i winny następować przynajmniej na jeden dzień naprzód.

Równocześnie z zawiadomieniem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadsyła tekst napisów względnie djalogów filmu, bez którego ocena nie może być dokonana.

§ 14.

Jeżeli stanowisko Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie ostatecznej kwalifikacji filmu będzie się różnić od stanowiska Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, może być zarządzony ponowny przegląd filmu celem uwzględnienia stanowisk.

W ponownym przeglądzie filmu bierze udział Przewodniczący Komisji Oceny Filmów przy Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lub jego zastępca i Kierownik Centralnego Biura Filmowego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych lub jego zastępca.

§ 15.

Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

z 8 maja Nr. 105 Rok 1933

Poz. 127. Protokół z posiedzenia Zgromadzenia Narodowego dla wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej w Warszawie z dn. 8 maja 1933 r.

Poz. 128. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 24 kwietnia 1933 r. L. D. IV. 8447/3/33 w sprawie stosowania pozwoleń przywozu.

Poz. 129. Okólnik Ministerstwa Skarbu T. 7 z dnia 19 kwietnia 1933 r. L. D. IV. 9428/2/33 w sprawie clenia specyfików farmaceutycznych.

z 9 maja Nr. 106 Rok 1933

Poz. 130. Protokół zgromadzenia narodowego.

Poz. 131. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 25 kwietnia 1933 r. w sprawie p. dania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 23 marca 1933 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłu metaiowego w województwie poznańskiem z wyłączeniem miast: Bydgoszczy, Inowrocławia, Gniezna i Ostrowa, oraz powiatów: bydgoskiego, wyrzyskiego, szubińskiego, inowrocławskiego, gnieźnieńskiego i ostrowskiego.

z 10 maja Nr. 107 Rok 1933

Poz. 132. Okólnik Ministerstwa Skarbu T. 8 z dnia 19 kwietnia 1933 r. L. D. IV. 10568/2/33 w sprawie ziela angielskiego.

III.

Przedruki z innych wydawnictw.

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 26 kwietnia 1933 r. Nr. D. I. 2371/Em/33 o zwrocie kosztów przesiedlania funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, przeniesionych w stan spoczynku.

Do

Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie, Izby Skarbowej I we Lwowie, Izby Skarbowej w Poznaniu i Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach.

W myśl art. 21 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42 z 1931 r. poz. 380) funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy ma prawo z powodu przeniesienia go w stan spoczynku do zwrotu kosztów jednorazowego przesiedlenia się z rodziną z ostatniego miejsca służbowego do przyszłego miejsca zamieszkania w kraju lub na obszarze W. M. Gdańska według przepisów, normujących sprawę należności za przeniesienie z urzędu w służbie czynnej. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 17 września 1927 r. o należnościach za podróże służbowe (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 71 poz. 651) funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym w razie przeniesienia z urzędu na inne miejsce służbowe służy prawo do diet, zwrotu kosztów przejazdu oraz przewozu urządzenia domowego (§ 2 p. III). W ten sposób wskazane rozporządzenie rozróżnia zwrot kosztów i diety, a ponieważ ustawa emerytalna zarówno w art. 21 jak i w art. 77 zapewnia funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, przeniesionym w stan spoczynku, tudzież wdowom i sierotom po tych osobach jedynie zwrot kosztów przesiedlenia, nie wspominając nic o dietach, nie ulega wątpliwości, że na mocy rzeczonych przepisów ustawy emerytalnej żadne diety nie mogą być wypłacane (wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego L. Rej. 195/29 w sprawie Komorka w Zbiorze Wyroków t. VIII Nr. 317-A).

Przez koszty przesiedlenia w pojęciu art. 21 i 77 ustawy emerytalnej rozumieć należy wszystkie koszty, związane z dokonaniem przesiedlenia, których zwrot jest zapewniony funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym w służbie czynnej, przenoszonym z urzędu do innej miejscowości a więc zarówno koszty przejazdu funkcjonarjusza, czy też wojskowego, jego żony i dzieci (pod warunkami określonemi poniżej w ust. 4), oraz koszty przejazdu dla jednej osoby ze służby (§ 2 p. III-2 rozporządzenia z dnia 17 września 1927 r.), jak i koszty przewozu koleją lub statkiem urządzenia domowego (§ 2 p. III-3 oraz § 19 ust. 2 tegoż rozporządzenia).

Oprócz tego przeniesiony w stan spoczynku funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy, podobnie jak i funkcjonarjusze oraz wojskowi w czynnej służbie, przeniesieni z urzędu do innej miejscowości, mają prawo do otrzymania ryczałtu na koszty dojazdu z miasta do dworca kolejowego (stacji autobusowej, przystani) i odjazdu (§ 15 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r.) oraz do otrzymania ryczałtu, przeznaczonego na pokrycie wszystkich innych wydatków, połączonych z przesiedleniem (§ 19 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r.) ryczałty te bowiem są traktowane przez wspomniane rozporządzenie Rady Ministrów wyraźnie jako zwrot kosztów.

Przy określaniu wysokości ryczałtu na zasadzie § 19 wskazanego rozporządzenia o tem, czy przeniesiony w stan spoczynku funkcjonarjusz lub wojskowy winien otrzymać ryczałt w wymiarze dla samotnego, czy też w wymiarze, jak dla otrzymujących dodatek ekonomiczny, decyduje okoliczność, czy dany funkcjonarjusz lub wojskowy otrzymał dodatek ekonomiczny w czynnej służbie przed przeniesieniem w stan spoczynku. Członków rodziny jednak, na których funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy, przeniesiony w stan spoczynku, otrzymywał dodatek ekonomiczny w czynnej służbie uwzględnia się tylko, o ile w czasie przesiedlenia się, członkowie ci nie utracili, wskutek zaszłych zmian, charakteru osób, na które funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy, pozostający w czynnej służbie, może otrzymywać dodatek ekonomiczny.

Za podstawę obliczenia ryczałtu przyjmuje się uposażenie służbowe, jakie otrzymywałby dany funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy, gdyby w czasie uskutecznienia przesiedlenia pozostawał w czynnej służbie uwzglę-

dniając grupę i szczebel, według których przeniesiony w stan spoczynku otrzymywał uposażenie ostatnio w czynnej służbie.

Przeniesiony w stan spoczynku funkcjonarjusz lub wojskowy ma prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia jedynie w przypadku, gdy przesiedlenie to nastąpiło w ciągu jednego roku, licząc od dnia przeniesienia w stan spoczynku (art. 21 ust. 2 ustawy emerytalnej). Jeżeli jednak między datą rozwiązania stosunku służbowego a datą doręczenia orzeczenia, przenoszącego w stan spoczynku, upłynął pewien przeciąg czasu, należy uważać, że termin roczny został zachowany, o ile przesiedlenie nastąpiło w ciągu roku albo od daty rozwiązania stosunku służbowego, albo od daty doręczenia orzeczenia o przeniesieniu w stan spoczynku (wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego L. Rej. 4898/29 w sprawie Krawczyńskiego).

Z drugiej jednak strony, nawet o ile termin roczny został zachowany, funkcjonarjusz czy też wojskowy, przeniesiony w stan spoczynku, nie ma prawa do zwrotu kosztów przesiedlenia, o ile przed dokonaniem przesiedlenia został powołany do czynnej służby (reaktywowany) (wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego L. Rej. 1636/29 w sprawie Bernata w Zbiorze wyroków t. VIII 329 A). Roczny termin, o którym mowa, dotyczy samego przesiedlenia się, a nie zgłoszenia żądania o zwrot kosztów, gdyż żądanie to może nastąpić również później (wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego L. Rej. 6710/29 w sprawie Chromowskiej). Poza tem we wszystkich przypadkach, w których przy uskutecznieniu przesiedlenia przekroczono oznaczony w ustawie prekluzyjny termin, zwrot kosztów może nastąpić jedynie w wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących przypadkach, przyczem decyzja w tych sprawach zastrzeżona jest Ministrowi Skarbu (art. 21 ust. 3 ustawy emerytalnej).

Prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia, uskutecznionego z powodu przeniesienia danego funkcjonarjusza lub wojskowego w stan spoczynku, jest niezależne od tego, czy ten funkcjonarjonarjusz lub wojskowy nabył również prawo do emerytury.

Funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, przeniesionym w stan spoczynku, nie służy prawo do otrzymywania zaliczek na koszty przesiedlenia, ponieważ art. 21 ustawy emerytalnej przewiduje wyłącznie prawo do zwrotu kosztów już poniesionych.

Przy zwrocie kosztów przesiedlenia na zasadzie art. 21 ustawy emerytalnej mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r. o obowiązku przedstawiania wszelkich rachunków w terminie 14 dni, liczonym od następnego dnia po uskutecznieniu przesiedlenia, a o ile chodzi o rachunki kosztów przewozu urządzenia domowego koleją lub statkiem — w tymże terminie, liczonym od następnego dnia po dokonaniu przewozu urządzenia domowego do miejscowości przesiedlenia, przyczem niezachowanie bez dostatecznego usprawiedliwienia wyżej określonych terminów pociąga za sobą utratę prawa do zwrotu kosztów przesiedlenia.

Powyższe zasady powinny być stosowane również do wdów i sierot po funkcjonarjuszach państwowych i zawodowych wojskowych z następującemi odchyleniami:

Do zwrotu kosztów przesiedlenia mają prawo jedynie wdowy i sieroty, co do których nie zachodzą przeszkody, przewidziane w art. 69 ustawy emerytalnej, sieroty zaś nadto, o ile nie ukończyły 18 roku życia, a w razie odbywania studjów w zakładach naukowych—24 roku życia (art. 72 ustawy emerytalnej).

Wdowy i sieroty otrzymują ryczałt w wysokości, odpowiadającej ryczałtowi dla samotnego funkcjonarjusza lub wojskowego, o ile zmarły funkcjonarjusz czy też wojskowy pozostawił tylko wdowę lub tylko jedną sierotę. Jeżeli zaś została wdowa i co najmniej jedna sierota, w takim razie wdowa, która nad sierotą sprawuje opiekę, otrzymuje ryczałt w wysokości przewidzianej dla funkcjonarjuszów i wojskowych otrzymujących dodatek ekonomiczny. Jeżeli zaś zostały co najmniej dwie sieroty, znajdujące się pod opieką, ryczałt w tej samej wysokości wypłaca się ich ustawowemu opiekunowi. Jeżeli niektóre sieroty są pod opieką, inne zaś nie, lub o ile sieroty mają różnych opiekunów, koszty przesiedlenia się powinny być odpowiednio podzielone i nie mogą przekraczać wysokości kosztów, jakieby zostały przyznane, gdyby wszystkie sieroty miały wspólnego opiekuna.

Termin roczny, w ciągu którego powinno nastąpić przesiedlenie, o ile chodzi o wdowy i sieroty (art. 21 ust. 2 w związku z art. 77 zdanie ostatnie ustawy emerytalnej), należy obliczać w ten sposób, że wdowy i sieroty po funkcjonarjuszach i wojskowych, zmarłych w czynnej służbie, korzystają z prawa do zwrotu kosztów przesiedlenia, o ile przesiedlenie to nastąpiło w ciągu roku od daty śmierci funkcjonarjusza lub wojskowego, wdowy zaś i sieroty, pozostałe po funkcjonarjuszach i wojskowych, zmarłych w ciągu roku po przeniesieniu w stan spoczynku, a przed dokonaniem przesiedlenia— o ile przesiedlą się w ciągu roku od daty przeniesienia zmarłego funkcjonarjusza lub wojskowego w stan spoczynku, niezależnie od daty śmierci tego funkcjonarjusza lub wojskowego. Wdowy natomiast i sieroty, pozostałe po funkcjonarjuszach i wojskowych, przeniesionych w stan spoczynku, a zmarłych po upływie roku od daty tego przeniesienia, nie korzystają z prawa do zwrotu kosztów przesiedlenia.

Wdowy i sieroty po funkcjonarjuszach i wojskowych, zmarłych w czynnej służbie, mają prawo do zwrotu kosztów jednorazowego przesiedlenia się z miejsca dotychczasowego zamieszkania w kraju lub zagranicą do przyszłego miejsca zamieszkania, które obiorą sobie w kraju lub na obszarze W. M. Gdańska (art. 77 zdanie 1-sze ustawy emerytalnej). Natomiast wdowy i sieroty po funkcjonarjuszach i wojskowych, którzy zmarli w ciągu roku po przeniesieniu

w stan spoczynku, a przed dokonaniem przesiedlenia mają prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia z ostatniego miejsca służbowego zmarłego funkcjonarjusza lub wojskowego do przyszłego miejsca zamieszkania w kraju lub na obszarze W. M. Gdańska (art. 77 zdanie 2-gie w związku z art. 21 ust. 1 ustawy emerytalnej). Jeżeli jednak wdowa lub sieroty mieszkają poza miejscowością, w której pełnił służbę zmarły funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy, i z tej miejscowości przesiedlają się do innej, w takim razie będą korzystały z prawa do zwrotu kosztów przesiedlenia, w wysokości nieprzekraczającej tych kosztów, jakieby pociągnęło za sobą przesiedlenie się z miejsca, w którem zmarły funkcjonarjusz lub wojskowy ostatnio pełnił służbę (wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego L. Rej. 3430/26 w sprawie Uramka w Zbiorze Wyroków t. VI. 1605).

Jednocześnie wyjaśnia się, że w myśl art. 1 i 29 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 309) prowadzenie tej ewidencji i kontroli należy obecnie do gmin miejskich i wiejskich lub też do podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i przez niego upoważnionych władz i organów. W związku z tem za dowód dokonania przesiedlenia i zameldowania się w nowem miejscu zamieszkania powinny być przyjmowane wydawane przez gminy potwierdzenia zgłoszenia na stałe zamieszkania (art. 12 powyższego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. i § 17 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 16 października 1930 r. o meldunkach i księgach ludności— Dz. U. R. P. Nr. 84 poz. 653). Natomiast potwierdzenie zgłoszenia na czasowy pobyt w danej miejscowości (różnią się od potwierdzenia zgłoszenia na pobyt stały tylko barwą papieru), nie stanowi dowodu, wykazującego dokonanie przesiedlenia, ponieważ przez przesiedlenie się należy rozumieć przeniesienie się do innej miejscowości z zamiarem stałego w niej zamieszkania.

IV.

Orzecznictwo

Przedruki ze „Zbioru Wyroków N. T. A.“ rocznik IX rok 1931 dział A.

Nr. 464 A.

Skala procentowa utraty zdolności do pracy zarobkowej, przytoczona w załączniku Nr. 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z 9 kwietnia 1924 poz. 355 Dz. Ust., zawiera jedynie wytyczne, w obrębie których następuje ocena rzeczonej utraty przez właściwe komisje lekarskie.

(Wyrok z 3 grudnia 1931 l. rej. 6827/29).

Nr. 465 A.

a) Określone przepisem § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z 17 września 1927 poz. 826 Dz. Ust. terminy do przedstawienia rachunków podróży służbowych, delegacji (odkomenderowania) i przeniesień nie są — w przeciwstawieniu do § 22 uchylonego z dniem 25 października 1927 rozporządzenia Rady Ministrów z 16 lipca 1924 poz. 703 Dz. Ust. — terminami prekluzyjnemi, lecz porządkowemi, przekroczenie których nie powoduje utraty prawa do danej należności.

b) Przewidziany w ust. 4 § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z 16 lipca 1924 poz. 703 Dz. Ust. rygor utraty prawa do zwrotu „kosztów“ odnosi się do wszelkich rodzajów, wymienionych w § 2 tego rozporządzenia, należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia.

(Wyrok z 5 grudnia 1931 l. rej. 1426/29).

Nr. 466 A.

Zaopatrzenie wdowie z mocy ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 poz. 46/24 Dz. Ust. nie przysługuje osobie rozwiedzionej nawet w wypadku, kiedy zmarły b. małżonek obciążony był na jej rzecz obowiązkiem wypłacania alimentów z tytułu rozwiązania małżeństwa.

(Wyrok z 12 grudnia 1931, l. rej. 4267/30).

Nr. 468 A.

W postępowaniu wyborczem w gminach wyznaniowych żydowskich, mającem na celu wybory do zarządu czy też do rady gminy wyznaniowej, według przepisów regulaminu wyborczego z 23 grudnia 1927 poz. 38/28 Dz. Ust. przedstawianie i podpisywanie listy kandydatów przez osoby, figurujące w tych samych listach jako kandydaci, jest niedopuszczalne i pociąga za sobą nieważność odnośnych podpisów.

(Wyrok z 18 grudnia 1931, l. rej. 2614/29).

Nr. 469 A.

Służba podoficera zawodowego, aczkolwiek w myśl art. 99 ustawy o podstawowych prawach i obowiązkach szeregowych z 18 lipca 1924 poz. 603/27 Dz. Ust. podlega zaliczeniu do dodatku za wysługę lat, nie może być traktowana lepiej, niż każda inna służba państwowa, i podlega zaliczeniu według zasad, wskazanych w ustawie uposażeniowej z 9 października 1923 poz. 924 Dz. Ust.

(Wyrok z 19 grudnia 1931, l. rej. 3531/29).

Nr. 471 A.

Służba samorządowa na obszarze Województwa Wileńskiego może być zaliczona do wysługi emerytalnej jako służba samorządowa polska nie wcześniej, niż od dnia zajęcia Wilna przez wojska polskie, t.j. od dnia 19 kwietnia 1919 r.

(Wyrok z 22 grudnia 1931, l. rej. 4957/29).

Nr. 473 A.

Jednoroczny termin, określony w art. 21 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 poz. 46/24 Dz. Ust., dotyczy faktu przesiedlenia się na nowe miejsce zamieszkania przeniesionego w stan spoczynku funkcjonarjusza, a nie faktu wniesienia w tym kierunku prośby o zwrot kosztów.

(Wyrok z 31 grudnia 1931, l. rej 6710/29).

Nr. 474 A.

Art. 36 ustawy z 11 grudnia 1923 poz. 46/24 Dz. Ust. nie ma zastosowania w wypadku, gdy chodzi o roszczenie funkcjonarjusza państwowego do uposażenia emerytalnego w wyższym wymiarze od tego, jakie przyznano mu już na zasadzie ustawy z 28 lipca 1921 poz. 466 Dz. Ust. przed 1 października 1923 r.

(Wyrok z 31 grudnia 1931, l. rej. 3191/29).

VI.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

102.

Okólnik Nr. 46

z dnia 29 kwietnia 1933 r.

(SF. 11/2/39) o sporządzaniu zestawień preliminarzy budżetowych związków komunalnych.

Do P. P. Wojewodów (z wyjątkiem p. wojewody śląskiego).

W związku ze zmianami przepisów ustawy, dotyczącej finansów komunalnych, oraz zmianami przepisów rozporządzenia o budżetowaniu w związkach komunalnych—Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, wzamian wzorów zestawień preliminarzy budżetowych, dołączonych do okólnika Nr. 36/SF.11/2 z dnia 21 marca 1932 r., ustaliło nowe wzory tych zestawień. Wzory te, według których winny być, poczynając od roku budżetowego 1933/34, sporządzone zestawienia preliminarzy budżetowych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła przy niniejszem.

Co do sporządzenia zestawień według załączonych wzorów udzielam następujących wskazówek:

1) zestawienia preliminarzy budżetowych należy nadsyłać w trzech egzemplarzach Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i w jednym egzemplarzu — Prezesowi właściwej Izby Skarbowej, zestawienia te należy sporządzać na formularzach przygotowanych stosownie do załączonych wzorów o jednakowym rozmiarze 59,4 $\times$ 21 cm.;

2) z uwagi na konieczność dostosowania preliminarzy budżetowych związków komunalnych do nowych przepisów budżetowych (Dz. U. R. P. z r. 1933 Nr. 11, poz 71), termin nadesłania zestawień preliminarzy na r. 1933/34 przesuwam wyjątkowo z 15 maja do dnia 15 czerwca r. b.;

3) przewidziane w rubrykach wzorów dane należy podawać w następującej kolejności: I związki powiatowe, II miasta wydzielone w województwach centralnych, wschodnich i zachodnich, względnie miasta liczące powyżej 25.000 mieszkańców w województwach południowych, III pozostałe gminy miejskie, IV gminy wiejskie; dane te należy podawać w sumach łącznych dla danego rodzaju związków komunalnych, a więc łącznie dla wszystkich związków powiatowych, względnie gmin wiejskich, miast wydzielonych lub niewydzielonych (wzgl. poniżej 25.000 mieszkańców) z obszaru całego województwa (nieindywidualnie dla każdego związku); cyfry w załączonych zestawieniach należy podawać bez końcówek groszowych (nie uwzględniając końcówek do 50 groszy, zaokrąglając zaś końcówki powyżej 50 groszy do 1 złotego);

4) po zamieszczeniu danych dla poszczególnych rodzai związków komunalnych (I, II, III, IV) należy wyprowadzić dane dla wszystkich związków komunalnych na obszarze województwa łącznie;

5) dane co do preliminowanych wydatków i dochodów należy podawać możliwie na podstawie budżetów zatwierdzonych i odpowiednio skorygowanych. W wypadkach jednak, w których przyjęcie do zestawienia ustalonych stosownie do decyzji zatwierdzającej kwot budżetu nie pozwoliłoby na dotrzymanie terminu, wskazanego w okólniku Nr. 206 z 24. XII. 1931 r. (na rok 1933/34 — 15. VI. 1933) — należy do zestawienia przyjąć kwoty budżetu według stanu, w jakim zostały przedstawione do zatwierdzenia, względnie w wysokości preliminarza roku ubiegłego, jeżeli z powodu wyjątkowych okoliczności budżet na rok bieżący nie został uchwalony;

6) przy podawaniu danych, dotyczących przedsiębiorstw i zakładów komunalnych (tabl. VI) nie należy włączać do wydatków przelewów nadwyżek (zysków) do budżetu administracyjnego, zaś do dochodów pokrycia niedoborów (dopłat) z budżetu administracyjnego. Natomiast do wydatków przedsiębiorstw należy zaliczać przelewy do budżetu administracyjnego z tytułu oprocentowania kapitału zakładowego przedsiębiorstwa;

7) w tablicy I rubryka 11, dz. VIII — udziały w podatkach państwowych należy objąć wpływy zarówno z udziału w państwowym podatku dochodowym, jak i wpływy przypadające na rzecz związku komunalnego z tytułu podatku od lokali;

8) dotyczasowej tablicy uchwalonych stawek danin komunalnych nie należy sporządzać.

Okólnik niniejszy uchyla okólnik Nr. 36/SF. 11/2 z dnia 21 marca 1932 r. (Dz. Urz. M. S. Wewn Nr. 5, str. 111) w tej jego części, która dotyczy sporządzania zestawień preliminarzy związków komunalnych.

I. Wydatki zwyczajne budżetów administracyjnych.

Nr. porządkowy	Oznaczenie związku komunalnego	Ogólna suma wydatków zwyczajnych	Sumy wydatków zwyczajnych: Dz. I zarząd ogólny – wydatki osobowe	Dz. I zarząd ogólny – wydatki rzeczowe	Dział II majątek komunalny	Dział III przedsiębiorstwa komunalne niedobory	Dz. IV spłata długów – spłata rat amortyzacyjn. (kapitału)	Dz. IV spłata długów – spłata procentów	Dział V drogi i place publiczne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

według działów budżetowych: Dział V-a pomiary i plany rozbudowy	Dział VI oświata	Dział VII kultura i sztuka	Dz. VIII zdrowie publiczne	Dz. IX opieka społeczna	Dz. X popieranie rolnictwa	Dz. XI popieranie przemysłu i handlu	Dz. XII bezpieczeństwo publiczne	Dz. XII-a świadczenia na rzecz innych związków komunalnych	Dz. XIII różne	Nr. porządkowy
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

II. Wydatki nadzwyczajne budżetów administracyjnych.

Nr. porządkowy	Oznaczenie związku komunalnego	Ogólna suma wydatków nadzwyczajnych	Sumy wydatków nadzwyczajnych według działów budżetowych														Nr. porządkowy
			Dz. I admi-nistr. ogól-na	Dz. II mają-tek komu-nalny	Dz. III przed-się-bior-stwa komu-nalne	Dz. IV spłata dłu-gów (przed-term.)	Dz. V drogi i place publ.	Dz. Va po-miary i plany rozb.	Dz. VI i VII oświa-ta, kul-tura i sztu-ka	Dz. VIII zdrowie publicz-ne	Dz. IX opie-ka społe-czna	Dz. X popie-ranie rolnic-twa	Dz. XI popie-ranie prze-mysłu i han-dlu	Dz. XII bez-pie-czeń-stwo publi-czne	Dz. XIII różne	Dz. XIV pokrycie niedo-boru budżeto-wego z ubie-głych okresów obrachunko-wych	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

III. Dochody zwyczajne budżetów administracyjnych.

Nr. porządkowy	Oznaczenie związku komunalnego	Ogólna suma dochodów zwyczajnych	Sumy dochodów zwyczajnych według działów											Nr. porządkowy
			Dz. I majątek komu-nalny	Dz. II przedsię-biorstwa komu-nalne	Dz. III subwen-cje i do-tacje	Dz. IV zwroty	Dz. V opłaty admini-stracyjne	Dz. VI opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów	Dz. VII dopłaty	Dz. VIII udziały w poda-tkach państwo-wych	Dz. IX dodatki do poda-tków pań-stwowych	Dz. X podatki samo-istne	Dz. XI różne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

IV. Dochody nadzwyczajne budżetów administracyjnych.

Nr. porządkowy	Oznaczenie związku komunalnego	Ogólna suma dochodów nadzwyczajnych	Sumy dochodów nadzwyczajnych według działów budżetowych									Nr. porządkowy
			Dz. I ze sprzedaży i likwidacji majątku i przedsię-biorstw	Dz. II subwencje i dotacje	Dz. III zwroty	Dz. IV pożyczki	Dz. V dopłaty	Dz. VI podatki inwestycyjne		Dz. VII różne	Dz. VIII nadwyżka budżetowa z ubiegłych okresów obrachun-kowych	
								podatek inwesty-cyjny	od kopalń			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

V. Preliminowane wpływy z danin komunalnych

(udziały w podatkach państwowych, dodatki komunalne do podatków państwowych, podatki komunalne samoistne).

Nr. porządkowy	Oznaczenie związku komunalnego	udziały w podatkach państwowych			dodatki komunalne do podatków państwowych									
		razem	udział w podatku dochodowym	podatek od lokali na rzecz związku komunalnego	razem	do podatku gruntowego	do podatku od nieruchomości	do podatku od placów niezabudowanych	do podatku przemysłowego	do opłat od patentów na wyrób i sprzedaż trunków	do podatków od spożycia, zużycia, wzgl. produkcji	do opłat stempl. od pism tyczących się przeniesienia własn. nieruchomej	do opłat procentowych, od aktów notarjalnych	do podatku od energji elektrycznej
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

dodatki komunalne do podatków państwowych	podatki komunalne samoistne													Nr. porządkowy
do podatku dochodowego (w b. dzielnicy pruskiej)	razem	od gruntów państwowych	od zbytku mieszkaniowego	hotelowy	od zabaw, rozrywek i widowisk	od szyldów reklam i napisów	od psów	od zaprotestowanych weksli	podatek wojskowy zasadniczy	od ładunków kolejowych	opłaty drogowe (w związkach powiatowych)	podatek wyrównawczy (w gminach wiejskich)	inne podatki	
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

VI. Preliminowane wydatki i dochody zwyczajne przedsiębiorstw i zakładów komunalnych, wyodrębnionych z budżetu administracyjnego

(do wydatków nie należy włączać przelewów nadwyżek na rzecz budżetu administracyjnego, zaś do dochodów pokrycia niedoborów z budżetu administracyjnego).

Nr. porządkowy	Nazwa związku komunalnego	Przedsiębiorstwa ogółem		Rzeźnie		Elektrownie		Gazownie		Zakł. wodoc. i kanaliz.		Zakłady komunikacyjne		Cegielnie i betoniarnie		Gospod. rolne i leśne		Inne przedsiębiorstwa		Zakłady			
				zwyczajne		zwyczajne		zwyczajne		zwyczajne		zwyczajne		zwyczajne		zwyczajne		zwyczajne		Ogólne sumy			
																				Szpitale		Zakł. opiek.	
		Wydatki zwyczajne	Dochody zwyczajne	Wydatki	Dochody	Wydatki	Dochody	Wydatki	Dochody	Wydatki	Dochody	Wydatki	Dochody	Wydatki	Dochody	Wydatki	Dochody	Wydatki	Dochody	Wydatki zwycz.	Dochody zwycz.	Wydatki zwycz.	Dochody zwycz.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

103.

Okólnik Nr. 47

z dnia 2 maja 1933 r.

(Nr. Pers. 502/14) w sprawie rejestru spraw dyscyplinarnych i sprawozdania o stanie spraw dyscyplinarnych. (Objaśnienie okólnika Nr. 159 z dnia 29.XII.1932 r.).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu w Warszawie, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach, oraz Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu.

Nadsyłane przez niektóre urzędy sprawozdania i wykazy, dotyczące ruchu spraw dyscyplinarnych, nie zawsze odpowiadają postanowieniom okólnika Nr. 159 z dnia 29 grudnia 1932 r. (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 20, poz. 274) i powołanym w tym okólniku przepisom. Biorąc pod uwagę dotychczas spostrzeżone usterki i wadliwości, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia co następuje:

W myśl wymienionego okólnika i zgodnie z postanowieniami § 26 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 790) wymagane są trzy rodzaje sprawozdań, dotyczących ruchu spraw dyscyplinarnych:

1) *sprawozdania* miesięczne (§ 26 ust. 2),
2) *wykazy* kwartalne — sumaryczne (§ 26 ust. 3) i
3) *wykazy* roczne—szczegółowe (§ 26 ust.3).

Ad 1) *Sprawozdania miesięczne obejmować mają całokształt zarządzeń i czynności w odniesieniu do będących w toku spraw dyscyplinarnych we wszystkich trzech stadjach postępowania* — a więc od chwili wdrożenia postępowania dyscyplinarnego na zasadzie § 9 wymienionego rozporządzenia Rady Ministrów (przy sprawach, których dotyczy art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. — Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 738—od chwili wdrożenia postępowania na zasadzie art. 17 lub 22 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. — Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165) do chwili wykonania prawomocnego orzeczenia, lub też do chwili umorzenia postępowania dyscyplinarnego albo wydania innego *prawomocnie* kończącego sprawę zarządzenia.

Do stanowiącego podstawę tych sprawozdań rejestru spraw dyscyplinarnych należy wciągać w myśl wskazówek, zawartych w okólniku Nr. 159 z dnia 29 grudnia 1932 r., sprawy dyscyplinarne wszystkich podwładnych Panom funkcjonarjuszów, a więc również funkcjonarjuszów z etatu innych zespolonych w województwie Ministerstw, o ile Ministerstwa te, którym wspomniany okólnik został podany do wiadomości, nie zarządzą dla własnych celów sprawozdawczych inaczej.

Rejestr może być wspólny. Wówczas jednakże winny być w sprawozdaniach miesięcznych, przedkładanych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, wykazane również te numery rejestru, które zajęte zostały dla spraw funkcjonarjuszów innych Ministerstw, przyczem *numer zajęty dla każdej sprawy tej kategorji należy wykazywać tylko raz*, mianowicie w sprawozdaniu za ten miesiąc, w którym sprawa taka została wszczęta (wciągnięta do rejestru), a obok numeru, w rubryce 2, należy wyjaśnić, że sprawa dotyczy urzędnika lub urzędników takiego a takiego Ministerstwa; np.: „sprawa urzędników działu Ministerstwa Komunikacji".

Co się tyczy spraw funkcjonarjuszów działu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, to sprawy tych urzędników należy wykazywać w każdem sprawozdaniu miesięcznem, aż do ich prawomocnego zakończenia, przyczem, o ile w miesiącu sprawozdawczym nie była dokonana żadna czynność, to należy to odpowiednio zaznaczyć w rubryce 3 ze wskazaniem, gdzie akta sprawy się znajdują, np. „sprawa u rzecznika—żadnej czynności nie dokonano" lub „postępowanie w zawieszeniu do czasu ukończenia postępowania karno-sądowego".

Numeracja spraw w rejestrze ma być ciągła; nie należy jej przeto ograniczać jakimkolwiek okresem czasu. (W jednym z urzędów wojewódzkich wprowadzono niewłaściwie numerację roczną—należy znieść).

Ad 2) *Wykazy kwartalne — sumaryczne odnoszą się tylko do czynności komisyj dyscyplinarnych.* W tych wykazach należy sprawy wykazywać tylko od chwili wpłynięcia do komisji dyscyplinarnej doniesienia dyscyplinarnego w myśl art. 17 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165) lub zastępującego to doniesienie zawiadomienia w myśl art. 22 wymienionej ustawy (dotyczy to tylko spraw, do których ma zastosowanie art 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. — Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 737) albo od chwili wpłynięcia do komisji wniosku rzecznika dyscyplinarnego w myśl § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 października 1932 r. (Dz. U. R P. Nr. 92, poz. 790) do chwili ostatecznego zakończenia sprawy przez Komisję (I instancji), t j. do chwili przekazania sprawy albo władzy służbowej celem wykonania prawomocnego orzeczenia lub wydania innego sprawę kończącego zarządzenia, albo — Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej przy władzy naczelnej, w wypadku odwołania się stron od orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej co do winy i kary.

Ad 3) *Wykazy roczne—szczegółowe odnoszą się, podobnie jak wykazy kwartalne — sumaryczne, również tylko do czynności komisyj dyscyplinarnych.*

Wszystkie powyższe rodzaje sprawozdań (wykazów) dotyczą, jak na wstępie zaznaczono i jak wskazują rubryki przewidzianych dla tych sprawozdań formularzy, ruchu *spraw* dyscyplinarnych. Jednostką zatem, podlegającą rejestracji i wykazaniu, jest zasadniczo sprawa bez względu na to czy dotyczy jednego lub więcej funkcjonarjuszów, przyczem uwidocznienia imiennego (nie liczbowego) objętych daną sprawą funkcjonarjuszów wymagają tylko sprawozdania miesięczne (rubryka 2) i wykazy roczne—szczegółowe (rubryka 3).

W związku z tem Ministerstwo prosi o uzupełnienie „Uwagi" we wzorze sprawozdania miesięcznego (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 20 z r. 1932, str. 689 załącznik Nr. 3) przez dodanie drugiego zdania następującej treści: „W rubryce 2 wymienia się imię, nazwisko tytuł służbowy i miejsce służby każdego funkcjonarjusza, objętego daną sprawą dyscyplinarną".

104.

Okólnik Nr. 48

z dnia 28 kwietnia 1933 r.

(GB. 45/2/2) o ewidencji środków lokomocji.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Zarządzone okólnikiem Nr. 76 (Pr. B. 2907) z dn. 23 sierpnia 1921 r. uzupełnionym okólnikiem Nr. 206 (OB. 1806/28) z dn. 26 października 1928 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. t. I str. 740) nadsyłanie wykazów zmian stanu taboru etatu Min. Spraw Wewnętrznych niniejszem odwołuje się.

105.

Okólnik Nr. 49

z dnia 5 maja 1933 r.

(GB. 9/19) o zwrocie opłat szkolnych.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach.

Okólnikiem z dn. 28 kwietnia r. b. Nr. 49—13/34 w związku z nowem ustaleniem terminu zakończenia nauki w szkołach—Pan Prezes Rady Ministrów w porozumieniu się z P.P. Ministrami: Skarbu oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zarządził zmianę okólnika z dn. 4 września 1925 r. Nr. 14604 (treść podana w okólniku Ministerstwa Nr. 91 z 12.IX. 1925 Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1497) w kierunku, że zwrot opłaty szkolnej za miesiąc czerwiec przysługuje tylko w połowie ustalonej wysokości, t. j. za czas faktycznej nauki w szkołach w tym miesiącu.

Powyższe podaje Ministerstwo do wiadomości i stosowania.

VII.

Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

106.

Pismo Nr. GL. 47/6/2
z dnia 2 maja 1933 r.
o uzgadnianiu projektów ustawodawczych (zmiana trybu).

P. Szefowi Gabinetu Ministra, P. P. Dyrektorom Departamentów I — IV, P. P. Szefom Biur (Sekretarjatu Ministra), P. P. Naczelnikom Wydziałów i Urzędnikom Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

W uzupełnieniu poprzedniego zarządzenia z dn. 7.IV.b.r. Nr. GL 47/6 podaje do wiadomości i ścisłego przestrzegania z tem, że ulegają odpowiedniej zmianie względnie uzupełnieniu postanowienia § 121 i załącznik Nr. 7 (str. 77) Regulaminu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

PREZES RADY MINISTRÓW
Nr. 55 — 7/3.
Warszawa,
dnia 19 kwietnia 1933 r.
Uzgadnianie projektów ustawodawczych.

Okólnik Nr. 14.

Do

wszystkich Panów Ministrów w Warszawie.

Nawiązując do uchwały Rady Ministrów z dnia 28 marca 1933 r., zakomunikowanej Ministerstwom okólnikiem z dnia 30 marca 1933 r. Nr. 55—7/2, wyjaśniam, że zgoda moja na wyznaczenie terminu krótszego niż 28 dni do nadsyłania opinji o projekcie winna być uzyskana *przed rozesłaniem* projektu przez Ministerstwo wnioskodawcze, a pisma, któremi projekty zostają przesłane do uzgodnienia w skróconym terminie, winne zawierać wzmiankę o wyrażeniu mej zgody.

Poza tem co do sposobu zasięgania mej zgody, proszę P. P. Ministrów o wydanie zarządzeń, aby wnioski o skrócenie terminu 28 dniowego były przesyłane przy dołączeniu tekstu projektu zasadniczo za pośrednictwem mego Biura Prawnego, które bezzwłocznie zakomunikuje moją decyzję. W szczególnie nagłych przypadkach zechcą się P. P. Ministrowie zwracać w krótkiej drodze do mnie bezpośrednio.

Prezes Rady Ministrów

(—) A. Prystor.

107.

Pismo Nr. Wojsk. B. 8
z dnia 2 maja 1933 r.
o stosowaniu przepisów § 281 rozporządzenia wykonawczego.

P. P. Wojewodom i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła do wiadomości.

Poniższe wiąże się pośrednio z okólnikiem Nr. 25 z dnia 23.II 1931 r. (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 2, poz. 42).

NAJWYŻSZY
TRYBUNAŁ ADMINISTRACYJNY
L Rej. 9912/31.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Najwyższy Trybunał Administracyjny w składzie: Przewodniczący Prezes Dr. Moraczewski i Sędziowie: Dr. Rappé, Waśkowski, przy udziale członka Sekretarjatu Prawniczego Strzembosza, jako protokólanta, w sprawie ze skargi Józefa Blüthа w Liège na orzeczenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 8 lipca 1931 r. Nr. Wojsk. 1003/2 w przedmiocie przesunięcia terminu stawiennictwa przed Komisją poborową, po przeprowadzonej dnia 28 grudnia 1932 r. rozprawie, a to po wysłuchaniu sprawozdania sędziego-referenta, jako też wywodów zastępcy władzy pozwanej radcy Tadeusza Teligi—oddala skargę jako nieuzasadnioną.

Powody.

Decyzją z dnia 26 marca 1931 r. Nr. 6946/624 Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej w Brukseli odmówił dalszego odroczenia terminu odbycia czynnej służby wojskowej Józefowi Blüthowi, poborowemu rocznika 1901, który po uznaniu go przez Komisję poborową za zdolnego do służby wojskowej, korzystał na zasadzie art. 51 ust. 1 punkt 3 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. Ust. poz. 458/1928) ze wspomnianej ulgi do 1 lipca 1930 r. i w dniu 21 marca 1931 r. wniósł do wymienionego konsulatu podanie, prosząc dosłownie o odroczenie mu terminu stawienia się do poboru aż do odwołania na zasadzie § 281 rozporządzenia wykonawczego MinisterstwaSpraw Wojskowych z dnia 16 marca 1930 r. (Dz. Ust. poz. 270).

Wniesionego od tej decyzji odwołania Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nie uwzględniło i orzeczeniem z dnia 8 lipca 1931 r. Nr. Wojsk. 1003/2 zatwierdziło zaskarżoną decyzję Konsulatu z motywów w niej przytoczonych.

Orzeczenie to zaskarżył Józef Blüth do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który rozważył co następuje:

Skarga zarzuca przedewszystkiem obrazę ust. 2 art. 75 rozporządzenia Prezydenta Rze-

czypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. Ust. poz. 341), którą to obrazę upatruje w tem, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nie umotywowało, dlaczego nie zastosowało względem skarżącego § 281 cytowanego wyżej rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych, a powołało się tylko na motywy decyzji I instancji administracyjnej. Zarzut ten jest nieuzasadniony.

Skarżący w odwołaniu do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nie przytoczył żadnych nowych okoliczności ani dowodów, wnosząc jedynie o zastosowanie względem niego § 281 omawianego rozporządzenia z tych samych powodów, jakie wyłuszczył w podaniu swem do Konsulatu Rzeczypospolitej Polskiej w Brukseli. Wobec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych jako władza odwoławcza, zatwierdzając decyzję Konsulatu, nie miało obowiązku przytaczać ponownie motywów w tej decyzji podanych, gdyż w myśl postanowienia art. 94 cytowanego rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem przy decyzjach władzy odwoławczej, zatwierdzających rozstrzygnięcie niższej instancji, może wystarczyć wskazanie na uzasadnienie zaskarżonej decyzji. Skoro więc władza pozwana wskazała wyraźnie w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, że zatwierdza decyzję Konsulatu z motywów w niej przytoczonych, nie mógł się Najwyższy Trybunał Administracyjny dopatrzeć w tem żadnej obrazy art. 75 ust. 2 powołanego rozporządzenia.

Również nieuzasadnionym jest drugi zarzut skargi co do niezastosowania względem skarżącego § 281 rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wojskowych z dnia 16 marca 1930 r. (Dz. Ust. poz. 270). Przepis ten stanowi, że „obywatele polscy, przebywający stale zagranicą w krajach europejskich, obowiązani są zgłosić się do rejestrów i spisów poborowych we właściwym urzędzie konsularnym. Obowiązek stawienia się do poboru mają osoby te spełnić przed właściwą Konsularną Komisją poborową, o ile pobór zagranicą został zarządzony, w przeciwnym razie osoby te korzystają z przesunięcia terminu stawienia się do poboru aż do odwołania". Z treści tego przepisu wynika wyraźnie, że dotyczy on wyłącznie tylko tych obywateli, którzy przebywają stale zagranicą i do poboru jeszcze nie stawali, a zatem władza pozwana legalnie odmówiła zastosowania tego przepisu względem skarżącego, który, jak to sam przyznaje, stawał już do poboru przed Komisją poborową w kraju i dopiero po uznaniu go za zdolnego do służby i udzieleniu mu odroczenia terminu odbycia tejże wyjechał zagranicę dla ukończenia wzglednie uzupełnienia swych studjów. Twierdzenie skarżącego, że obecnie zmuszony jest przebywać stale zagranicą z powodu otrzymania tam posady, jest bez znaczenia, gdyż ustalenie się skarżącego w m. Liège, jak to wynika z jego własnych oświadczeń, nastąpiło w r. 1926, a według znajdującego się w aktach zaświadczenia Nacjonalnej Fabryki broni wojennej (Fabrique National d'Armes de Guerre) w Liège z dnia 23 maja 1930 r. dopiero w r. 1927, a więc po jego stawieniu się przed Komisją poborową w kraju i w 2—3 lata po ostatniem odroczeniu mu terminu wcielenia do szeregów (decyzja odraczająca według wyciągów z listy poborowej wydana 20 października 1924 r.).

Z Polski zaś skarżący wyjechał zagranicę, jak to wynika z jego własnych oświadczeń, w 1924 r. nie na stałe dla pracy zarobkowej, lecz tylko czasowo dla studjów i tylko w tym celu uzyskał wspomnianą ulgę z art. 57 ust. 1 punkt 3 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, a zatem po ukończeniu studjów, o ile zamierzał objąć posadę w obcem Państwie i tam się osiedlić, winien był swój stosunek do służby wojskowej uregulować. Jeżeli natomiast skarżący w r. 1924 wyjechał zagranicę bez zamiaru powrotu do kraju, to winien był to wyraźnie oświadczyć władzy administracyjnej, udzielającej mu pozwolenia na wyjazd i również uregulować przedtem swój stosunek do służby wojskowej. Ponieważ tego skarżący nie dokonał władza pozwana legalnie uznała go za przebywającego czasowo zagranicą, do którego ma zastosowanie przepis § 308 rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wojskowych z dnia 16 marca 1930 r.

Kierując się temi rozważeniami Najwyższy Trybunał Administracyjny oddalił skargę jako nieuzasadnioną.

Warszawa, dnia 28 grudnia 1932 r.

108.

Pismo Nr. SS. 32/25/1

z dnia 4 maja 1933 r.

o nadawaniu względnie zatwierdzaniu herbów związków samorządu terytorjalnego.

Do

P. P. Wojewodów.

Wślad za pismem okólnem z dnia 30.XI 1932 r. Nr. SS. 60/27/1 na skutek zapytania jednego z Panów Wojewodów Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśnia, że nie przewiduje się wydania przepisów wykonawczych do przepisu w sprawie nadawania względnie zatwierdzania herbów związków samorządu terytorjalnego, zawartego w art. 4 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o godłach i barwach państwowych oraz o znakach, chorągwiach i pieczęciach w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24.XI 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 80. poz. 629).

Równocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zaznacza, że jak to już z samego brzmienia przepisu art. 4 ust. 3 rozporządzenia o godłach i barwach oraz o odznakach, chorągwiach i pieczęciach wynika, do próśb wnoszonych do Mi-

nisterstwa Spraw Wewnętrznych o nadanie względnie zatwierdzenie herbów związków samorządowych powinny być dołączane:

1) uwierzytelniony odpis uchwały organu zarządzającego,
2) uwierzytelniony odpis uchwały organu stanowiącego związku samorządu terytorjalnego,
3) wizerunek herbu, o którego nadanie względnie zatwierdzenie chodzi wraz ze szczegółowym opisem tego herbu; w opisie tym powinny być dokładnie podane wszystkie barwy tego herbu bez względu na to, czy dołączony wizerunek herbu jest kolorowany, czy też nie,
4) uzasadnienie historyczności herbu, przedewszystkiem na podstawie źródeł miejscowych, o ile chodzi o zatwierdzenie herbów historycznie uzasadnionych, zaś rzeczowe uzasadnienie treści wizerunku herbowego, o ile chodzi o nadanie nowego herbu.

Najważniejsze teksty, uzasadniające postać herbu oraz wizerunki i odciski pieczęci, pochodzące ze źródeł miejscowych, a nieogłoszone dotychczas czy to drukiem, czy w jakikolwiek inny sposób, należy dołączyć do próśb w postaci odbitek fotograficznych.

Prośby związków samorządowych o nadanie względnie zatwierdzenie herbów powinny być przedstawiane Ministerstwu Spraw Wewnętrznych za pośrednictwem Panów Wojewodów.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o podanie powyższego wyjaśnienia do wiadomości zainteresowanym związkom samorządowym.

109.

Pismo Nr. SF. 20/53/3

z dnia 4 maja 1933 r.

o wydatkach gmin na szkolnictwo powszechne.

Pismo Nr. AC. 27-a-9/8

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego).

W związku z załączonym w odpisie okólnikiem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego tudzież ze względu na wzmożony napływ dzieci w wieku szkolnym, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu zwraca uwagę, aby władze nadzorcze w decyzjach zatwierdzających budżety gminne nie żądały skreśleń kredytów na konieczne potrzeby publicznego szkolnictwa powszechnego oraz dopilnowywały wykonania tych kredytów.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o podanie powyższego wraz z treścią załączonego okólnika do wiadomości i zastosowania organom współdziałającym przy wykonywaniu nadzoru nad samorządem gminnym i podległym sobie władzom nadzorczym. Ponadto Ministerstwo prosi o podanie treści załączonego okólnika do wiadomości zarządom gmin miejskich i wiejskich, położonym na terenie podległego Panu Wojewodzie województwa, ewentualnie w drodze opublikowania w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym.

MINISTER
WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO
Warszawa.

Odpis.

Okólnik Nr. 25

z dnia 7 marca 1933 r. (II P-667/33)

w sprawie budżetów gminnych na cele szkolnictwa powszechnego.

W trudnych warunkach, w jakich znajduje się obecnie szkolnictwo powszechne, niezmiernie ważną jest rzeczą, aby praca w publicznych szkolach powszechnych nie doznawała przeszkód wskutek niedostatecznego lub opóźnionego zaopatrywania szkół w środki niezbędne na potrzeby rzeczowe, a w szczególności na odpowiednie pomieszczenia oraz opał i światło.

Trudności finansowe gmin, niestety często niekorzystnie odbijają się na ciągłości tej pracy i dlatego Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zwróciło się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o wydanie odpowiednich zarządzeń władzom nadzorczym nad gminami, aby przy zatwierdzaniu i nadzorowaniu wykonania budżetów gminnych zwracały baczną uwagę na dostateczne i terminowe zaopatrzenie szkół w potrzeby niezbędne dla ich normalnej pracy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przyrzekło swoje poparcie dla tej sprawy i w związku z tem polecam pp. Kuratorom troskliwe zajęcie się sprawą dostatecznego zaopatrzenia szkół przez gminy zobowiązane do ich utrzymywania i jednocześnie, dla uniknięcia zbędnych tarć pomiędzy organami administracji szkolnej i ogólnej, zwracam uwagę na konieczność przestrzegania w pracy następujących zasad budżetowych postępowania:

1) rada szkolna miejscowa, względnie dozór szkolny, może preliminować w budżecie szkolnym gminy terytorjalnej wydatki, do ponoszenia których gmina nie jest ustawowo zobowiązana tylko o tyle, o ile na preliminowanie tego rodzaju wydatków gmina terytorjalna się zgadza (vide wyrok N. T. A. z dnia 2 października 1931 r. L. rej. 359/29);

2) zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 143) w brzmieniu ustawy z dnia 25 listopada 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 126, poz. 898) budżet szkolny gminy terytorjalnej projektuje dozór szkolny, względnie rada szkolna miejscowa, koryguje zaś rada szkolna powiatowa; budżet ten stanowi część składową budżetu gminy terytorjalnej, uchwalonego przez gminę terytor-

jalną i zatwierdzanego przez władzę nadzorczą powiatową, względnie wojewódzką, której przysługuje uprawnienie wprowadzania do budżetu gminnego zmian podyktowanych względami zarówno legalności jak i celowości (o ile zmiany te nie stają w sprzeczności z ustawowemi obowiązkami gmin); uprawnienie to rozciąga się bez wyjątku na wszystkie wydatki budżetowe, a zatem i na wydatki na publiczne szkolnictwo powszechne (vide wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 28 lutego 1929 r. L. rej. 4243/26);

3) ze względu na ciężką sytuację finansową samorządu gminnego—normy, które, zgodnie z art. 12 astawy o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych, określają rady szkolne powiatowe, nie powinny przekraczać norm, przyjętych w budżecie państwowym.

Zechcą pp. Kuratorowie wydać w tej sprawie odpowiednie polecenia Inspektorom Szkolnym.

(—) J. Jędrzejewicz
MINISTER.

Otrzymują.
Kuratorja Okręgów Szkolnych.

110.

Pismo Nr. AC. 27 a-9/8.
z dnia 4 maja 1933 r.

o przywróceniu prawidłowej pisowni nazwisk na podstawie Konwencji Genewskiej z 1922 r.

Do
P. P. Wojewodów (z wyjątkiem P. Wojewody w Katowicach) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła P. Wojewodzie (P. Komisarzowi Rządu) odpis okólnika Pana Wojewody w Katowicach wraz z dwoma formularzami wzorów do wiadomości i wydania właściwych zarządzeń.

WOJEWODA ŚLĄSKI
Nr. Ad. I. 49/7.
Katowice.
Dnia 10 kwietnia 1933 r.

Dot.: przywrócenie prawidłowej pisowni nazwisk na podstawie Konwencji Genewskiej z r. 1922.

Okólnik Nr 11.

Jak wiadomo art. XVI protokółu końcowego do Konwencji Genewskiej z r. 1922 przewiduje możność przywrócenia prawidłowej pisowni nazwisk, właściwej pisowni języka polskiego w rejestrach stanu cywilnego, które prowadzone są na obszarze b. terenu plebiscytowego.

Z tego prawa korzystała ludność polska w bardzo nielicznych wypadkach. Powodem tego była wedle wszelkiego prawdopodobieństwa częściowo opieszałość, częściowo zaś trudności, jakie napotykało wykorzystanie tych uprawnień przez te osoby, których rejestry znajdują się po stronie niemieckiej b. obszaru plebiscytowego. Obecnie celem jednolitego i sprawnego postępowania w tych sprawach Rządy Polski i Niemiec porozumiały się między sobą tak, że wszystkie trudności, które się dotąd nasuwały zostały usunięte.

Powołując się na moje ostatnie zarządze z dnia 8 lipca 1932 r. Nr. Ad. 98/12 w przedmiotowej sprawie zechcą Urzędy Stanu Cywilnego — Panowie Starostowie — zatem obecnie pouczać ludność, by w jak najszerszej mierze z tego prawa korzystała tembardziej, że w myśl reskryptu Ministerstwa Skarbu z dnia 17 marca 1933 r. Nr. D. V. 11835/33, przedmiotowe podania są wolne od opłaty stemplowej jako zawierające wniosek w sprawie publicznej na mocy art. 142 p. 1 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 413 z 1932 r.) w związku z art. 113 przepisów o kosztach sądowych z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 805). Zezwolenia zaś na zmianę pisowni nazwiska są wolne od opłaty na mocy art. 160 p. 1 powołanej ustawy.

Postępowanie w tych sprawach jest dwojakiego rodzaju, zależnie od tego, czy wpis, który ma być poprawiony, znajduje się w rejestrze, prowadzonym na polskiej lub też na niemieckiej części b. obszaru plebiscytowego.

1). Dla osób, których rejestry stanu cywilnego znajdują się na górnośląskiej części Województwa Śląskiego, dotychczasowe postępowanie pozostaje niezmienione, t. zn., że sprostowanie uskutecznia właściwy urzędnik stanu cywilnego za zezwoleniem władzy nadzorczej na podstawie § 18 Obwieszczenia z dn. 25 marca 1899 r. (Dz. U. Rz. str. 225), więc we formie sprostowania „widocznego błędu pisarskiego,". Podanie takie wnoszą interesowane osoby o ile zamieszkują na górnośląskiej części Województwa Sląskiego, do właściwego ze względu na ich miejsce zamieszkania — pobytu — Urzędu stanu cywilnego, zaś osoby zamieszkałe zagranicą lub w kraju poza obszarem górnośląskiej części Województwa Śląskiego, do tego Urzędu stanu cywilnego, który prowadzi odnośny rejestr.

2). Dla osób zaś, których rejestry stanu cywilnego znajdują się w Niemczech, a są obywatelami Państwa Polskiego, przywrócenie prawidłowej pisowni nazwiska dokonane zostanie na podstawie przepisów rozporządzenia z dnia 3 listopada 1919 r. w sprawie zmiany nazwisk rodowych (Zb. ust. prusk. z 1919 r. str. 177). Powołanemi do rozstrzygania o takich prośbach są władze państwa, którego obywatelem jest osoba interesowana. Wnioski należy kierować za pośrednictwem właściwych, ze względu na miejsce zamieszkania Urzędów stanu cywilnego do Sądów grodzkich, a gdyby strona nie po-

siadała miejsca zamieszkania—pobytu—w Państwie Polskiem, względnie mieszkała w Państwie Polskiem, poza obszarem górnośląskiej części Województwa Śląskiego, na ten wypadek wyznaczył P. Minister Sprawiedliwości jako właściwy Sąd Grodzki w Katowicach. Sądy grodzkie przedstawiają sprawę wraz z aktami P. Ministrowi Sprawiedliwości do rozstrzygnięcia.

Dołącza się wzory podań ad 1) i 2) niniejszego okólnika, przyczem nadmienia się, że formularze podań w najbliższym czasie wydrukowane zostaną w drukarni wojewódzkiej i rozesłane do Urzędów Stanu Cywilnego, podlegających bezpośrednio Urzędowi Wojewódzkiemu, wzgl. PP. Starostom po przedłożeniu odnośnego zapotrzebowania, które należy nadesłać w możliwie krótkim czasie.

Wojewoda
(—) Dr. Grażyński.

Wzór ad 1.

Wolne od odpłaty stemplowej na podstawie art. 140 ust. 2 ustawy o opłatach stemplowych.

..........................dnia..........................

Do
Urzędu Stanu Cywilnego
w..........................

Na podstawie art. XVI punkt 2 Polsko-Niemieckiej Konwencji Górnośląskiej, zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922 r. stawiam wniosek na sprostowanie pisowni mego nazwiska z.......................... na ....
a mianowicie w rejestrze urodzin—ślubów
Imię i nazwisko:
miejsce i data urodzenia:
miejsce i data zawarcia ślubu:
Imię (ona)—miejsce i data urodzenia dziecka:
1) ....
2) ....
i t. d.

Równocześnie upraszam o wydobycie potrzebnych dokumentów stanu cywilnego bezpłatnie w drodze urzędowej.

Imię i nazwisko wnioskodawcy
Dokładny adres

Wzór ad 2.

Wolne od opłaty stemplowej na podstawie art. 142 ustawy o opł. stempl. w związku z art. 113 przepisów o kosztach sądowych.

..........................dnia..........................

Do
Sądu Grodzkiego
w..........................

przez Urząd Stanu Cywilnego
w..........................

Na podstawie Rozporządzenia z dnia 3 listopada 1919 r. w sprawie zmiany nazwisk rodowych Zb. U. Prus. z 1919 r. str. 177 upraszam o zmianę mego nazwiska wzgl. nazwiska członków mojej rodziny z ....
na..........................
a mianowicie w rejestrze urodzin—ślubów
Imię i nazwisko:
miejsce i data zawarcia ślubu:
Imię (ona)—miejsce i data urodzenia dziecka:
1) ....
2) ....
i t. d.

Równocześnie upraszam o wydobycie potrzebnych dokumentów stanu cywilnngo bezpłatnie w drodze urzędowej.

Imię i nazwisko wnioskodawcy
Dokładny adres

111.

Pismo Nr. GL. 66-1

z dnia 5 maja 1933 r.

o zalecaniu wydawnictw do użytku urzędowego. (§ 177 Regulaminu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych).

P. Szefowi Gabinetu Ministra, P. P. Dyrektorom Departamentów I — IV, P. P. Szefom Biur (Sekretarjatu Ministra), P. P. Naczelnikom Wydziałów i Urzędnikom Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Zdarzają się przypadki, że niektóre Wydziały (Biura) wbrew postanowieniom § 177 Regulaminu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zalecają na własną rękę władzom podległym różne nieurzędowe wydawnictwa (jak: książki, broszury, czasopisma i t' p.). Tego rodzaju postępowanie z jednej strony może wywołać dezorjentację u tych władz co do wartości i potrzeby kupna zalecanych wydawnictw, z drugiej zaś strony może utrudnić racjonalne użycie i tak już b. szczupłych sum budżetowych przeznaczonych na ten cel.

Wobec tego zwracam uwagę na potrzebę ścisłego przestrzegania przepisów wspomnianego § 177 Regulaminu, wyjaśniając w szczególności, że:

1) zalecenia podlegają aprobacie Podsekretarza Stanu dla spraw polityczno-administracyjnych (okólnik Nr. 188 z 6. XI. 1931 r. (OL. 2138) — do pkt. 8 § 100 — Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 18, poz. 297);

2) zalecanie wydawnictw, jako też techniczna strona opublikowania należy w myśl okólnika Nr. 126 z dn. 20. X. 1932 r. (Nr. GL. 2a-5) do właściwości Wydziału Organizacyjno-Prawnego, który w tych sprawach porozumiewa sie uprzednio z właściwemi Wydziałami (Biurami);

3) wszelkie zalecenia następują z reguły tylko w formie komunikatów w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z wyjątkiem polecenia nabycia wydawnictwa dla bibljotek władz i urzędów podległych, które wydaje się w formie pisma okólnego, skierowanego do tych władz (wojewodów).

Zarządzenie z dn, 17. I. 1931 r. Nr. OL. 3900/1, dotyczące sprawy niniejszej uchyla się.

112.

Pismo Nr. SS. 42/50/1

z dnia 5 maja 1933 r.

o potrącaniu na Fundusz Pracy.

Do

P. P. Wojewodów (z wyj. P. Wojewody w Katowicach).

W związku z pismem okólnem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 22. IV. 1933 r. L. GB. 15/7/7 w sprawie potrącania na Fundusz Pracy opłat od osób, posiadających dochód po chodzący z tantjem pobieranych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że uwagi zawarte w tem piśmie okólnem mają całkowite zastosowanie i względem pracowników samorządowych i członków zarządu związków samorządowych.

113.

Pismo Nr. BZ. 25/1/19

z dn. 5 maja 1933 r.

o sprzedaży i zamianie nieruchomości państwowych.

Do

P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z wykonaniem ustawy z dnia 8 marca 1932 roku o sprzedaży i zamianie nieruchomości państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 137), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że do wniosków na dokonanie sprzedaży lub zamiany niaruchomości na podstawie tej ustawy winny być dołączane materjały, wyszczególnione w okólniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 135 z dnia 31 października 1932 roku o wydzierżawianiu i sprzedaży nieruchomości państwowych (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 17, poz. 221 z roku 1932).

114.

Pismo Nr. BZ. 29/8

z dnia 5 maja 1933 r.

o wydzierżawianiu nieruchomości państwowych, przydział mieszkań oraz wymiar i ściąganie czynszów.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z okólnikiem Nr. 27 z dnia 18 marca 1933 r. (Nr. GB. 31/32/2), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że sprawy wydzierżawiania nieruchomości państwowych, oraz sprawy przydziału mieszkań funkcjonarjuszom państwowym, a także wymiar, zmiana wymiaru, rozłożenie na raty lub umorzenie czynszów dzierżawnych leży w zakresie działania oddziałów budowlanych w wydziałach komunikacyjno - budowlanych. Odnośne akta, po załatwieniu sprawy, winny być przesyłane do oddziału budżetowo-gospodarczego celem założenia karty ewidencyjnej lub wprowadzenia zmian w założonych kartach. Akta te, po odnotowaniu w kartotece, oddział budżetowo-gospodarczy winien bezzwłocznie zwrócić oddziałowi budowlanemu.

W razie zalegania płatników z opłatą czynszu lub niepłacenia zaległych rat w wyznaczonych terminach, oddziały budżetowo-gospodarcze winny: a) wysyłać ponaglenia, b) zawiadamiać oddziały budowlane o konieczności wystąpienia na drogę sądową. Wnioski do Prokuratorji Generalnej R. P. o skierowanie sprawy na drogę sądową należą do kompetencji oddziałów budowlanych.

115.

Pismo Nr. BZ. 4/19/31

z dnia 5 maja 1933 r.

w sprawie przydziału lokali na pomieszczenie urzędów państwowych.

Do

P. P. Wojewodów (wszystkich)

Skarb Państwa ponosi znaczne koszty na wynajmowanie lokali w budynkach prywatnych na pomieszczenie urzędów państwowych.

W celu osiągnięcia oszczędności w wydatkach na wynajem lokali oraz w celu racjonalnego i oszczędnego wykorzystania budynków państwowych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o przestrzeganie, aby przy przydzielaniu lokali na pomieszczenie urzędów przeznaczać pomieszczenia w rozmiarach nie przekraczających istotnych potrzeb biurowych tych urzędów, to jest by uwzględniać tylko potrzeby związane bezpośrednio i wyłącznie z wykonywaniem właściwych agend urzędu.

Powyższe dotyczy również przedsiębiorstw państwowych.

W związku z powyższem należy poddać rewizji dotychczasowy sposób użytkowania lokali w budynkach państwowych i w razie stwierdzenia możliwości ścieśnienia urzędów, odpowiednio przegrupować je, a do uzyskanych w ten sposób wolnych lokali przenieść biura urzędów z pomieszczeń wynajętych w budynkach prywatnych.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Trębacka 11.